

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№6 (253)**

Київ 2022

**Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 6 (253). – К., 2022. – 167 с.**

Рекомендовано Вченою радою ДНДІМЕ
Протокол №3 від 30.06.2022 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно–інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально–трудова проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)
ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)
АЛЕКСЕЄВ І.В., доктор економічних наук, професор
НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор
ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор
ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук
ПИПА В.І., доктор економічних наук, професор
КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член–кор НАНУ
КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук
КОРНЄЄВ В.В., доктор економічних наук, професор
КРАСКЕВИЧ В.Є., доктор технічних наук, професор
ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор
КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор
ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор
ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор
ЧЕРКАШИНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент
ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЕСЦКА ДЗЮБІНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства
АДАМ САМБОРСЬКИ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства
ВІРГІНІЯ ЮРЕНІЄНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва
ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька республіка)
ДІАНА СПУЛБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)
ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д–р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)
МІТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)
ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька республіка)
СОФІЯ ВИШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно–природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща
СТЕФАН ДИРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан
ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»
внесене в міжнародну базу даних періодичних видань:
ISSN 2522–1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vidnosin v Ukraïni

Abbreviated key title: Form. rinkovih vidnosin Ukr.

Індексування і реферування: Україніка Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2022. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545–12445ПР від 20.02.2017 року

© Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2022

Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 42.4, 504–515.

11. Zhyvko Z., Nikolashyn A., Semenets I., Karpenko Y., Zos-Kior M., Hnatenko I., Klymenchukova N., Krahmalova N. (2022). Secure aspects of digitalization in management accounting and finances of the subject of the national economy in the context of globalization. Journal of Hygienic Engineering and Design, 39, 259–269.

Дані про авторів

Махмудов Ханлар Зейналович,

д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва і права, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Шевченко Інна Бориславівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри видавничої справи та редагування, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна

Шендерівська Ліна Петрівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна

Покотильська Наталія Володимирівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець–Подільський, Україна

Data about the authors

Hanlar Makhmudov,

Dr. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of Entrepreneurship and Law, Poltava State Agrarian University, Poltava, Ukraine

Inna Shevchenko,

Ph. D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Publishing and Editing, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Kyiv, Ukraine

Lina Shenderivska,

Ph. D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Management of Enterprises, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Kyiv, Ukraine

Nataliia Pokotytska,

Ph. D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor Department of Management and Public Administration, Higher Educational Institution «Podillia State University», Kamianets–Podilskyi, Ukraine

УДК 336.027:330.341.1

МАКСИМЕНКО О.С., КРЕКОТЕНЬ І.М.,
ЧИЖЕВСЬКА М.Б., БАБІЙ Л.І.

Організаційно–управлінські аспекти безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки

Актуальність теми дослідження. Дослідження питання організаційно–управлінські аспекти безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки обумовлюється відсутністю єдиного підходу до реалізації алгоритму даного процесу.

Постановка проблеми. Нині проблема фінансування інноваційного розвитку економіки є першочерговою і найгострішою. Державні органи, міжнародні організації, юридичні та фізичні особи для активізації інноваційної діяльності в галузях економіки, суспільстві в цілому і підтримки інноваційних процесів на кожному окремому підприємстві беруть участь у здійсненні розроблених інноваційних програм і проєктів. Однією з основних проблем реалізації інноваційних процесів є фінансування, яке повинно забезпечити їх ресурсами, до складу яких входять не тільки кошти, а й інші інвестиції у грошовому еквіваленті, що потребує відповідного моніторингу.

Постановка мети і завдань дослідження – дослідити організаційно–управлінські аспекти безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки.

Метод або методологія дослідження. В статті використано наступні методи: графічний, монографічний, аналізу і синтезу, систематизації.

Презентація основного матеріалу (результати дослідження). Доведено, що в сучасних реалі-

ліях України одним із реальних заходів компенсації вкрай недостатнього бюджетного фінансування науки є залучення коштів замовників шляхом вирішення проблеми стимулювання підприємницького сектору до фінансування наукових досліджень і розробок в цілях оновлення та модернізації власного виробництва. Забезпечення оптимального розподілу бюджетних коштів за основними видами наукової і науково–технічної діяльності потребує передбачення при формуванні Державного бюджету України на відповідний рік збільшення обсягів видатків на фінансування робіт прикладного спрямування, насамперед тих, що виконуються в рамках програмно–цільового фінансування. Одним із шляхів врегулювання зазначеної ситуації є забезпечення спрямування додаткових бюджетних коштів на виконання проектів наукових досліджень і розробок, що відбиратимуться на конкурсній основі, а також на грантове фінансування наукових проектів за пріоритетними напрямками, що дозволить стимулювати конкуренцію у сфері наукових досліджень і розробок.

Галузь застосування результатів. Результати дослідження можуть бути використані в практичній діяльності організацій, установ для вдосконалення організації безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки.

Висновки за статтею. Доведено, що домінуючим для України має стати шлях розвитку, який ґрунтується на стратегії нарощування інноваційного потенціалу на заздалегідь визначених державою пріоритетних напрямках науково–технічного прогресу. Зважаючи на це, основними заходами щодо реалізації стратегії, яка забезпечуватиме істотне підвищення конкурентоспроможності економіки і вітчизняних підприємств за рахунок використання науково–технічних інновацій, можуть бути: формування пріоритетів науково–технічної й інноваційної діяльності та концентрація державних ресурсів для їх реалізації; побудова ефективної системи взаємодії науки, освіти, виробництва; підвищення ролі кредитно–фінансової сфери у розвитку інноваційної діяльності тощо.

Ключові слова: організаційно–управлінські аспекти, безпековий моніторинг, фінансовий моніторинг, інноваційний розвиток, економіка.

MAKSYMENKO O.S., KREKOTEN I.M.,
CHYZHEVSKA M.B., BABIY L.I.

Organizational and managerial aspects of security and financial monitoring of ensuring innovative development of the economy

Relevance of the research topic. The study of organizational and managerial aspects of security and financial monitoring of ensuring innovative development of the economy is conditioned by the lack of a unified approach to the implementation of the algorithm of this process.

Formulation of the problem. Currently, the problem of financing the innovative development of the economy is the most urgent and urgent. State bodies, international organizations, legal entities and individuals participate in the implementation of developed innovative programs and projects in order to activate innovative activities in the sectors of the economy, society as a whole and support innovative processes at each individual enterprise. One of the main problems of the implementation of innovative processes is financing, which should provide them with resources, which include not only funds, but also other investments in the monetary equivalent, which require appropriate monitoring.

Setting the purpose and objectives of the study – to investigate the organizational and management aspects of security and financial monitoring of ensuring the innovative development of the economy.

Research method or methodology. The article uses the following methods: graphic, monographic, analysis and synthesis, systematization.

Presentation of the main material (research results). It has been proven that in the modern realities of Ukraine, one of the real measures to compensate for the extremely insufficient budgetary funding of science is the attraction of customer funds by solving the problem of stimulating the entrepreneurial sector to finance scientific research and development in order to update and modernize its own production. Ensuring the optimal allocation of budget funds for the main types of scientific and scientific and technical activities requires the provision, when forming the State Budget of Ukraine

for the corresponding year, of an increase in the amount of expenditures for financing applied works, primarily those carried out within the framework of programmatic funding. One of the ways to resolve this situation is to ensure the allocation of additional budget funds for the implementation of scientific research and development projects, which will be selected on a competitive basis, as well as for grant funding of scientific projects in priority areas, which will allow to stimulate competition in the field of scientific research and development.

Field of application of results. The results of the research can be used in the practical activities of organizations and institutions to improve the organization of security and financial monitoring of ensuring the innovative development of the economy.

Conclusions on the article. It has been proven that the dominant development path for Ukraine should be based on the strategy of building innovative potential in the priority areas of scientific and technological progress determined in advance by the state. Taking this into account, the main measures for the implementation of the strategy, which will ensure a significant increase in the competitiveness of the economy and domestic enterprises due to the use of scientific and technical innovations, can be: the formation of priorities for scientific, technical and innovative activities and the concentration of state resources for their implementation; building an effective system of interaction between science, education, and production; increasing the role of the credit and financial sphere in the development of innovative activities, etc.

Keywords: organizational and management aspects, security monitoring, financial monitoring, innovative development, economy.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Загальновідомо, що індикатором інноваційного розвитку країни є рівень фінансування її науково–технічної сфери. При цьому наука починає виконувати економічну функцію, якщо рівень її фінансування становить більше 0,9% від ВВП. В Україні на жаль, протягом останніх років цей показник виконаний не був. Така тенденція призводить до відтоку наукових кадрів, деградації матеріально–технічної бази досліджень, орієнтування основних дослідницьких зусиль на адаптацію імпортованих аналогів, здебільшого не належної якості. Існування проблем з безпековим та фінансовим моніторингом забезпечення інноваційного розвитку економіки обумовлює актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Зазначимо, що в Україні відсутні ринкові механізми формування інноваційної інфраструктури, немає чіткої стратегії формування ринково орієнтованої національної інноваційної системи [3; 6; 9]. Тому іншою важливою проблемою, яку слід вирішувати якомога швидше, є виважене на даному етапі поєднання ринкових методів управління науково–технологічною діяльністю із заходами державного регулювання.

Результатом реалізації науково–технічної політики може стати прорив на пріоритетних на-

прямках, особливо у стратегічних для економіки України, бюджетонаповнюючих галузях, подолання технологічного відставання від провідних країн світу і побудова партнерських відносин з ними [1–2; 4–5; 7–8; 10]. Отже, ще однією важливою складовою інноваційного розвитку може стати державна система забезпечення й підтримки реалізації пріоритетів в інноваційному ланцюгу, від фундаментальних розробок до участі у виробництві конкурентоспроможної продукції, що і потребує формування організаційно–управлінського механізму безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) – дослідити організаційно–управлінські аспекти безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Нині проблема фінансування інноваційного розвитку економіки є першочерговою і найгострішою. Державні органи, міжнародні організації, юридичні та фізичні особи для активізації інноваційної діяльності в галузях економіки, суспільстві в цілому і підтримки інноваційних процесів на кожному окремому підприємстві беруть участь у здійсненні розроблених інноваційних програм і проектів. Однією з основних проблем реалізації інноваційних процесів є фінансування,

ІННОВАЦІЙНО–ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

яке повинно забезпечити їх ресурсами, до складу яких входять не тільки кошти, а й інші інвестиції у грошовому еквіваленті, в тому числі основні та обігові кошти, майнові права і нематеріальні активи, кредити, позики і застави тощо. Основні стадії фінансування інноваційних процесів наведено на рис. 1.

У ринкових умовах об'єктами фінансування стає не науково–технічна, а інноваційна діяльність, яка за економічним змістом є значно ширшою. З огляду на це істотно змінилися й джерела фінансування інноваційних процесів, які реалізуються через програми та проекти. Класифікацію джерел фінансування інноваційних програм відображено на рис. 2.

Світовою практикою вироблено три типи стратегії фінансування інноваційного розвитку економіки:

- стратегія використання зарубіжного науково–технічного потенціалу та перенесення його досягнень у національну економіку;
- стратегія запозичення, яка полягає в освоєнні виробництва високотехнологічної продукції, виробленої в інших країнах;
- стратегія нарощування власного науково–технічного потенціалу, залучення вчених і конструкторів, інтеграція фундаментальної та прикладної науки.

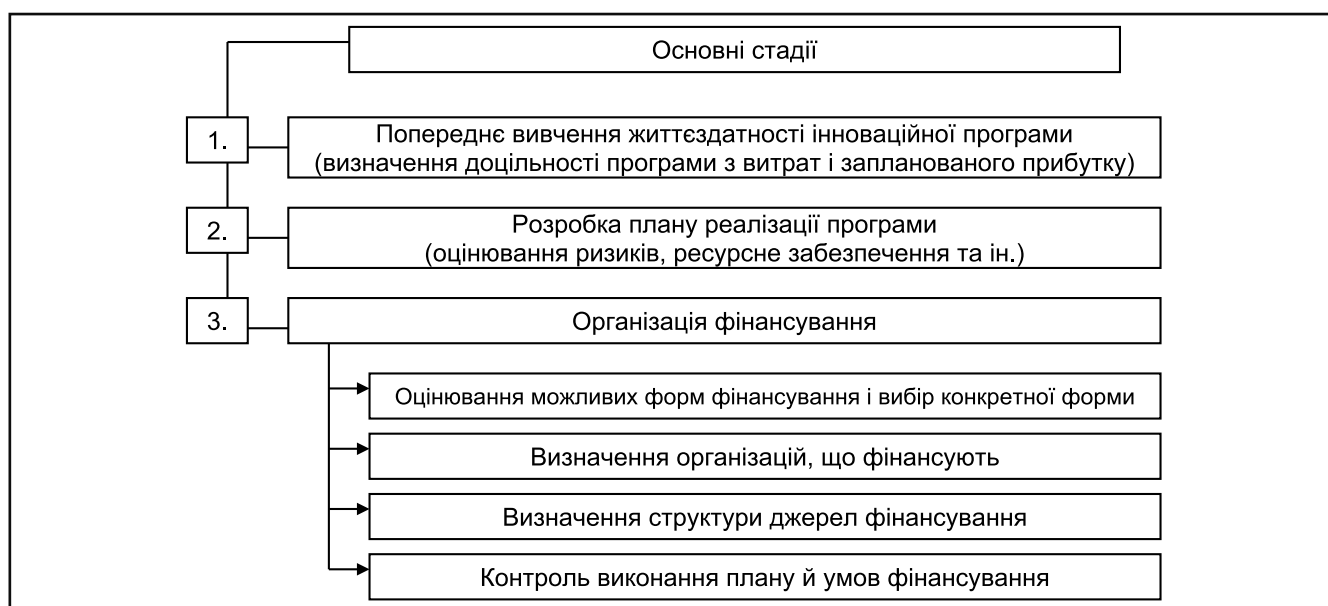
Для України перші дві стратегії використовувати складно, тому що для їх реалізації необхідні значні фінансові ресурси на купівлю необхідних ліцензій, отже, виникає небезпека, що в нашу

країну можуть передавати уже морально застарілі технології.

Державна фінансова підтримка, зазвичай, спрямовується на заходи, які мають суттєве значення для розвитку агропродовольчої сфери та не можуть бути профінансовані власними коштами підприємств чи за рахунок кредитів банків. Державна підтримка агропродовольчої сфери України охоплює бюджетне фінансування програм та заходів, що спрямовуються на її розвиток, пільговий режим оподаткування, часткову компенсацію відсоткових ставок за користування кредитами банків, списання безнадійної заборгованості перед бюджетом.

Крім того, до обсягів фінансування інноваційної діяльності враховувалися витрати будь–яких бюджетних або цільових програм у разі визначення цих витрат інноваційними у паспортах відповідних програм, а також витрати спеціального фонду державного бюджету на фінансування НДДКР, які виконувалися бюджетними науковими установами та ЗВО на замовлення підприємств (організацій) України або іноземних замовників, і за визначенням Державної служби статистики України, вважаються витратами на інноваційну діяльність.

Одним із реальних заходів компенсації недостатнього бюджетного фінансування науки може бути залучення коштів замовників через вирішення проблем стимулювання підприємницького сектора щодо фінансування наукових досліджень та розробок у цілях оновлення і модернізації власного виробництва.

Рисунок 1. Основні стадії фінансування інноваційних процесів

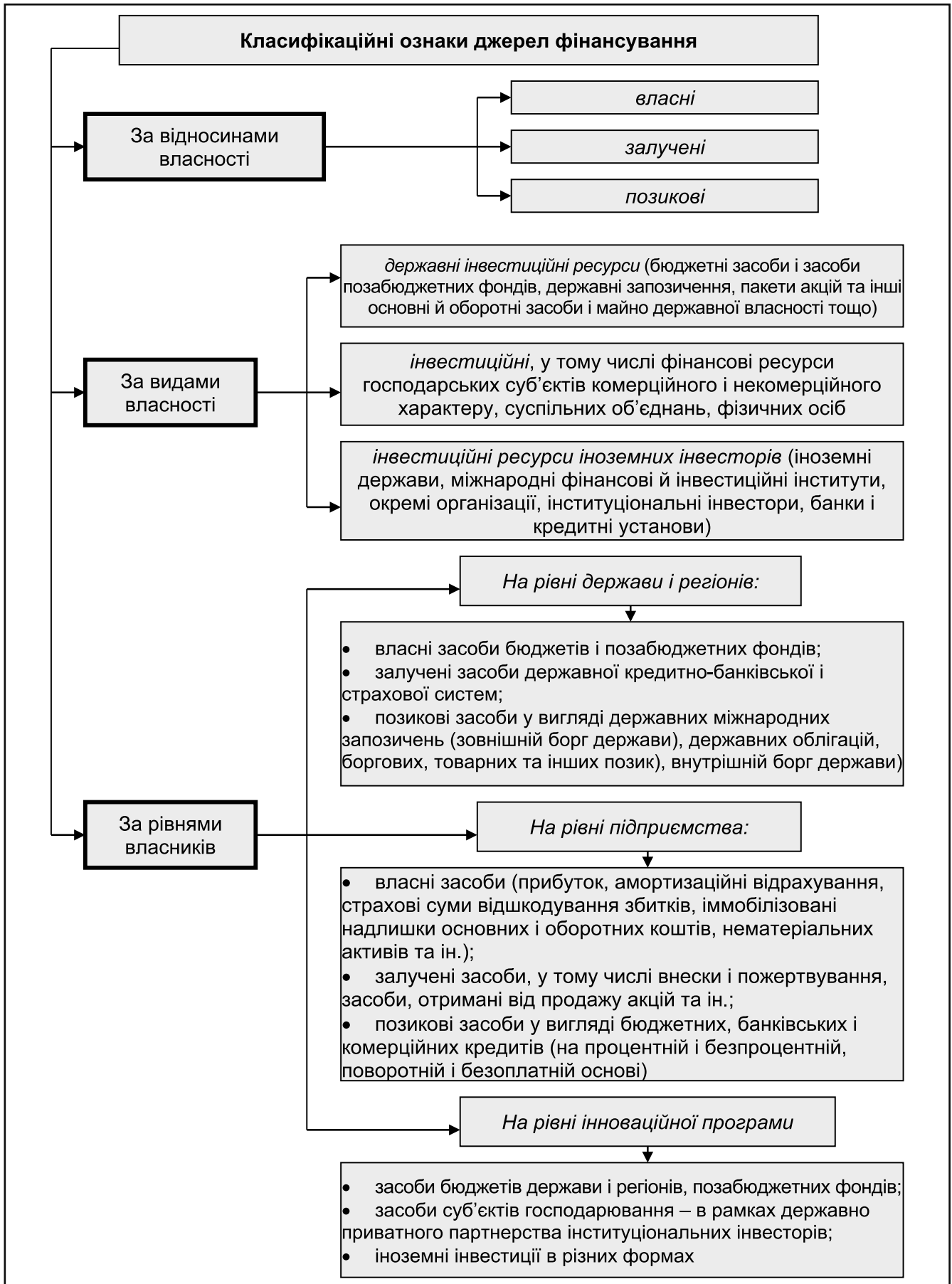

Рисунок 2. Класифікація джерел фінансування інноваційних програм

Забезпечення оптимального розподілу бюджетних коштів за основними видами наукової і науково–технічної діяльності потребує передбачення при формуванні Державного бюджету України на відповідний рік збільшення обсягів видатків на фінансування робіт прикладного спрямування, насамперед тих, що виконуються в рамках програмно–цільового фінансування.

Одним із шляхів врегулювання зазначеної ситуації є забезпечення спрямування додаткових бюджетних коштів на виконання проектів наукових досліджень і розробок, що відбиратимуться на конкурсній основі, а також на грантове фінансування наукових проектів за пріоритетними напрямками, що дозволить стимулювати конкуренцію у сфері наукових досліджень і розробок.

Висновки

Таким чином, домінуючим для України має стати шлях розвитку, який ґрунтується на стратегії нарощування інноваційного потенціалу на заздалегідь визначених державою пріоритетних напрямках науково–технічного прогресу. Зважаючи на це, основними заходами щодо реалізації стратегії, яка забезпечить істотне підвищення конкурентоспроможності аграрної економіки і вітчизняних підприємств за рахунок використання науково–технічних інновацій, можуть бути: формування пріоритетів науково–технічної й інноваційної діяльності та концентрація державних ресурсів для їх реалізації; побудова ефективної системи взаємодії науки, освіти, виробництва; підвищення ролі кредитно–фінансової сфери у розвитку інноваційної діяльності; створення і розвиток загальногалузевої державної інноваційної інфраструктури, що забезпечує законодавчу підтримку інноваційної діяльності на всіх її стадіях: від виконання науково–технічних розробок щодо реалізації високотехнологічної продукції й послуг, активізація регіональної інноваційної політики; удосконалення нормативно–правового регулювання, яка стимулює розвиток інноваційної діяльності й упровадження у виробництво наукоємних технологій; концентрація фінансових й інтелектуальних ресурсів для реалізації визначених державних пріоритетів інноваційного розвитку в аграрнопродовольчій сфері; створення умов розвитку науково–технічного потенціалу й кадрове забезпечення інноваційної діяльності; створення умов переорієнтації інвестиційних потоків у високотехнологічні сфери виробництва; розвиток

позабюджетних джерел підтримки інноваційної діяльності, законодавче врегулювання питань спільного інвестування й регулювання ринку венчурного капіталу в сфері інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Венгер В. В., Романовська Н. І., Чижевська М. Б. Вектори українсько–китайського співробітництва у сфері виробництва енергозберігаючих та транспортних засобів з використанням альтернативних видів енергії. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 32–37.
2. Венгер В. В., Романовська Н. І., Чижевська М. Б. Тенденції та вектори розвитку металургійної галузі України. *Агросвіт*. 2022. № 4. С. 37–47.
3. Гнатенко І. А., Бабій Л. І., Чорна О. Ю., Коновалов Р. І. Управління продовольчою безпекою в умовах динамічного бізнес–середовища. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. №4. С. 126–131.
4. Кречотень І. М., Худолій Ю. С. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку іпотечного кредитування в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8181> (дата звернення: 21.04.2022).
5. Кречотень І. М., Максименко О. С. Реализация государственной политики стимулирования развития альтернативной энергетики. *Збірник наукових праць II Міжнародної українсько–азербайджанської конференції «BUILDING INNOVATIONS – 2019»*, 23 – 24 травня 2019 року. Полтава: ПолтНТУ, 2019. С. 477–480.
6. Куksа І. М., Родченко С. С., Лелюк Н. Є., Бабій Л. І. Управлінські механізми фінансово–облікової системи капіталізації інноваційного бізнесу в умовах сучасних безпекових викликів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №5. С. 52–58.
7. Hnatenko I., Kuksa I., Prokopenko O., Naholiuk O. Management bases of modeling of business development state priorities: motivational–cognitive, socio–economic, stereotypical–behavioral factors. *Вісник Черкаського університету. Серія «Економічні науки»*. Випуск 3. 2021. С. 58–64.
8. Krekoten I., Maksymenko O. Mortgage loan securitization in Europe and Ukraine. *The 17th International Scientific Conference «Information Technologies and Management 2019»* April 25–26, 2019. Theses. IS–MA, Riga, 2019. P. 146–147.
9. Kuksa I., Hnatenko I., Kolomoiets Y., Mykhailov S. (2021). Modeling of state priorities of management in the conditions of globalization: financial, technical–technological and resource aspects. *Ekonomichni horyzonty [Economic horizons]*, 1, 21–29.

10. Novytska I., Chychkalo–Kondratska I., Chyzhevska M., Sydorenko–Melnyk H., Tytarenko I. Digital Marketing in the System of Promotion of Organic Products. *Wseas transactions on business and economics*. 2021. Volume 18. P. 524–530.

References

1. Venger V., Romanovska N., Chyzhevska M. (2022). Vectors of ukrainian–chinese cooperation in the sphere of production of energy–saving and transport vehicles with the use of alternative types of energy. *Ekonomika ta derzhava [Economy and the state]*, 2, 32–37.

2. Venger V., Romanovska N., Chyzhevska M. (2022). Trends and vectors of development of metallurgical industry of Ukraine. *Agrosvit [Agroworld]*, 4, 37–47.

3. Hnatenko I., Babiy L., Chorna O., Konovalov R. (2020). Food safety management in a dynamic business environment. *Ukrayins'kyi zhurnal prykladnoyi ekonomiky [Ukrainian Journal of Applied Economics]*, 4, 126–131.

4. Krekoten I., Khudolii Y. (2020). Current state and prospects of mortgage market in Ukraine. *Efektivna ekonomika [Efficient economy]*, 9, URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8181> (date of application: 21.04.2022).

5. Krekoten I., Maksymenko O. (2019). Implementation of the state policy of stimulating the development of alternative energy. Collection of scientific works of the II International Ukrainian–Azerbaijani Conference «BUILDING INNOVATIONS – 2019», 23 – May 24, 2019. Poltava: PoltNTU, 477–480.

6. Kuksa I., Rodchenko S., Lelyuk N., Babiy L. (2022). Management mechanisms of the financial and accounting system of capitalization of innovative business in the conditions of modern security challenges. *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini [Market Relations Development in Ukraine]*, 5, 52–58.

7. Hnatenko I., Kuksa I., Prokopenko O., Naholiuk O. (2021). Management bases of modeling of business development state priorities: motivational–cognitive, socio–economic, stereotypical–behavioral factors. *Visnyk Cherkas'koho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky» [Bulletin of Cherkasy University. Economic Sciences Series]*, 3, 58–64.

8. Krekoten I., Maksymenko O. (2019). Mortgage loan securitization in Europe and Ukraine. The 17th International Scientific Conference «Information Technologies and Management 2019» April 25–26, Theses. ISMA, Riga. 146–147.

9. Kuksa I., Hnatenko I., Kolomoiets Y., Mykhailov S. (2021). Modeling of state priorities of management in the conditions of globalization: financial, technical–tech-

nological and resource aspects. *Ekonomichni horyzonty [Economic horizons]*, 1, 21–29.

10. Novytska I., Chychkalo–Kondratska I., Chyzhevska M., Sydorenko–Melnyk H., Tytarenko I. (2021). Digital Marketing in the System of Promotion of Organic Products. *Wseas transactions on business and economics*, 18, 524–530.

Дані про авторів

Максименко Олег Сергійович,

к.е.н., доцент, директор департаменту організації навчального процесу, акредитації та ліцензування, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

Крекотень Ірина Михайлівна,

к.е.н., доцент, заступник директора Навчально–наукового інституту фінансів, економіки, управління та права, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

Чижевська Марина Борисівна,

к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

Бабій Леся Іванівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

Data about the authors

Oleh Maksymenko,

Ph.D in Economics, Associate Professor, Director of the Department of Educational Process Organization, Accreditation and Licensing, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

Iryna Krekoten,

Ph.D in Economics, Associate Professor, Deputy Director of the Educational and Research Institute of Finance, Economics, Management and Law, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

Maryna Chyzhevska,

Ph.D in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Economics, Entrepreneurship and Marketing, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

Lesya Babiy,

Ph.D in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Tax Management and Financial Monitoring, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine

ЗМІСТ

Макроекономічні аспекти сучасної економіки

ЧУКАЄВА І.К., ЛЯШЕНКО О.Ф. Сучасний стан формування мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів у країнах світу та Україні.....	5
КОЛОДІЙЧУК А.В. Статистичні методи оцінки взаємозв'язку процесів інформатизації і розвитку економічного потенціалу України.....	10
ГУШТАН Т.В., ІНДУС К.П., КОВАЧ М.Й. Підхід до системи планування і нейтралізації фінансових ризиків	15
КОМЕНДО І.К. Міжнародний досвід використання державних банків розвитку як інструмента активізації економічного зростання.....	20

Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності

ШОСТАК Л.Б., ПЕТРОВСЬКА І.О. Ризик менеджмент підприємства в форс-мажорних обставинах	28
МАРТИНЕНКО В.П., КУНИЦЯ А.Ю. Функції управління маркетинговою діяльністю підприємства	42
ЗОРІНА О.А. Особливості обліку та оподаткування комісійної і консигнаційної торгівлі.....	47
КЛИМЕНЧУКОВА Н.С. Теоретичні аспекти формування модусу інституціонального забезпечення розвитку підприємництва	53
МОЛНАР О.С., ДАРИУШ А.П., КОРОЛЬ В.І. Використання земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств.....	60
ОСАДЧА Г.Г. Управлінський облік в дії: нормативний метод обліку витрат	64
АКСЕЛЬРОД Р.Б. Зміна конфігурації та технології адміністрування підприємством–девелопером будівництва в проектах стратегічних змін.....	72
КУКСА І.М., ГУК О.В., ЖИВКО О.В., ДІГТЯР І.В. Компетентісно–орієнтований підхід у системі лідеротворення торгових підприємств в умовах діджиталізації та управління змінами	79
МЕЛЬНИК Т.М., КЛИМ О.І. Роль криптовалют у кібербезпеці та боротьбі зі злочинністю.....	86
МИХАЙЛОВ А.М., МИХАЙЛОВ Є.О. Вдосконалення управління і адміністрування інформаційно–консультаційних послуг	94
ЖИВКО З.Б., БАТЮК Б.Б., МОХОНЬКО Г.А., ДЯЧЕНКО Т.О. Прийняття управлінських рішень на основі цінових мультиплікаторів та фінансово–економічного аналізу в контексті забезпечення продовольчої безпеки.....	101

Інноваційно–інвестиційна політика

МАХМУДОВ Х.З., ШЕВЧЕНКО І.Б., ШЕНДЕРІВСЬКА Л.П., ПОКОТИЛЬСЬКА Н.В. Моніторинг попиту та пропозиції на інноваційний бізнес: організаційно–управлінське застосування.....	110
МАКСИМЕНКО О.С., КРЕКОТЕНЬ І.М., ЧИЖЕВСЬКА М.Б., БАБІЙ Л.І. Організаційно–управлінські аспекти безпекового та фінансового моніторингу забезпечення інноваційного розвитку економіки.....	116
ІЛЬІН В.Ю., НАВРОЦЬКА Т.А., ПАНАСЕНКО Н.Л., БІЛІНСЬКА О.П. Інституційне забезпечення безпечної організації управління інноваційною діяльністю економіки в умовах діджиталізації	123
КУКСА І.М., РАЙКОВСЬКА І.Т., ІВАНИШИН А.В., РИБАК О.М. Оцінка потенціалу інноваційно орієнтованого підприємства в умовах діджиталізації, управління змінами та якістю	132
ЗОСЬ–КІОР М.В., ГНАТЕНКО І.А., ТЕЛІЧКО Н.А., КОРНЄВ Р.С. Кластеризація за рівнем фінансового менеджменту інноваційно орієнтованих агропідприємств в умовах активізації логістичної та зовнішньоекономічної діяльності, діджиталізації та управління змінами	137
СОЛОМЧУК Л.М. Статистичні методи прогнозування результатів діяльності підприємств.....	146

Соціально–трудова проблеми

БАТАЖОК С.Г. Бюджет розвитку територіальної громади в умовах обмеженості формування доходів місцевих бюджетів	152
---	-----